

по празнициятъ, тържищата, банитъ и амфитеатра, работи обикновени на древния животъ, нито само по обикновените образи на класическото роскошничество; повече веселіетъ фантазията ни страститъ, престаплениета, бѣствиета и злополучията, на които може бы причини или жертви сѫ были съживенитъ отъ мене мъртвъци. Съка епоха на Свѣта, несполучно быва избрана, по мое мнѣніе, ако не са изследува драмата. Съ този начинъ открывать са множество истини по поетическата и по прозаическата часть на живота.

Колкото е трудно на оногосъ който описва древни епохи и противоположни на нашитъ нравы, да даде дяесь животъ и дѣйствіе на лицата на повѣтствованіята си, толкози повече е той дълженъ да размысли главно какъ да надвие тѣзи затрудненія; защото туй е главниятъ елементъ на едно таквози списаніе, а като второстепенно иѣщо трѣба да гледа съко научно обработванье. Высшето изкуство на поезията изыска отъ поета двѣ иѣща: Първо да вдъхне животъ въ свойтъ създаний, и второ да разказва думытъ и дѣлата имъ съгласно съ епохата имъ. Второто туй изкуство обѣща съможе по-сполучни слѣдствія и повече услажда читателитъ, ако бѫде отървано отъ злоупотребленіето на забѣлѣжкытъ и указанията. Романистъ, който често призовава на помощь историческытъ источници, навлича на себе си подозрѣніе въ гордо превъзнасяніе за многоученіе и многознаніе-което докарва на читателитъ отвращеніе. Този методъ служи да иска же научнитъ си познанія, нежели за поясненіе на предмета. Теоретическото познаванье на древнитъ образы, което истича отъ сердцето изучванье на паметниците на древностъ-та, съставя преимуществено истинната способность на Романиста, а схоластичеството е отвратително ако и да владѣе способность. Днес никой, който познава добре до какво съвършенство достигнѣ романть, какво е достоитѣлпіето и каква силата на страститъ му, какъ той постепенно съсрѣдоточи около себе си сичкытъ клоневе на словесностъта, исторіята, философіята, политиката, колко єрмонически са свързва съ поезията и по самата истинност на изображеніята, никой, казвамъ, който е на този умъ, не ще помисли да уничижи природата, като я низвежда до схоластическото тщеславіе, но напротивъ въздига науката въ твореніето си и не го подлага на схоластичеството.

Колкото са относя до разговора на лицата, азъ отбѣгнѣхъ съ голѣмо внимание жалостното заблужденіе на днеснитъ сподатели, които смѣихъ да введѣтъ въ романитъ си лица отъ класическотѣ времена. Общо, тѣ са мячкъ да говорятъ като отъ треножникъ, да подражаватъ официалността на студенитъ и учителски фразы, които